ІНДИВІДУАЛЬНЕ ДОСЛІДНИЦЬКЕ ЗАВДАННЯ № 2

ВПЛИВ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ЗМІСТ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ТА СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

Мета

Дослідити взаємозв'язок між суспільно-політичними трансформаціями та еволюцією спортивно-масової роботи в Україні; проаналізувати зміни її змісту, організаційних форм, механізмів управління та соціальних функцій у різні історичні періоди; сформувати здатність магістранта критично оцінювати вплив державної політики, суспільних змін, економічних умов і розвитку громадянського суспільства на сучасну систему масового спорту.

Теоретичне завдання

На основі опрацювання лекційного матеріалу та наукових джерел:

1. Охарактеризувати основні етапи трансформації спортивно-масової роботи в Україні у XX–XXI століттях.
2. Проаналізувати, як зміна суспільно-політичного устрою впливала на цілі, зміст, форми організації та механізми управління масовим спортом.
3. Порівняти громадсько-спортивну модель початку XX ст., централізовану радянську модель та сучасну людиноцентричну модель «спорту для всіх». Така періодизація передбачає рух від громадської спортивної ініціативи через централізовану державну систему до плюралістичної моделі.
4. Визначити трансформацію соціальних функцій спортивно-масової роботи: від фізичного й соціокультурного розвитку та організації масового руху до оздоровчої, соціально-інтегративної, рекреаційної та людиноцентричної спрямованості.
5. Окремо проаналізувати вплив демократизації, децентралізації та розвитку громадянського суспільства на сучасну організацію спортивно-масової роботи.
6. Сформулювати обґрунтовану позицію щодо твердження: «Форма спортивно-масової роботи відображає характер суспільства, у якому вона функціонує».

Практичний кейс

Ситуація.

Ви працюєте фахівцем із спортивно-масової роботи в територіальній громаді. Керівництво громади планує створити сучасну програму масового спорту для різних груп населення. Частина запропонованих організаційних підходів орієнтується на традиційну модель масових змагань, нормативної фізичної підготовки та централізованого планування. Інша частина команди пропонує перейти до людиноцентричної моделі, заснованої на добровільності, різноманітності форматів, доступності, партнерстві з громадою та врахуванні індивідуальних потреб населення.

Завдання магістранта:

1. Визначити, які елементи традиційної моделі можуть бути адаптовані до сучасних умов, а від яких організаційних підходів доцільно відмовитися.
2. Розробити порівняльну матрицю трьох моделей спортивно-масової роботи:
   - громадсько-спортивної;
   - централізованої;
   - сучасної людиноцентричної.
3. Для кожної моделі визначити:
   - суб'єкта управління;
   - основну мету;
   - цільову аудиторію;
   - характер участі населення;
   - типові організаційні форми;
   - джерела ресурсного забезпечення;
   - домінуючі соціальні функції;
   - механізми мотивації;
   - роль громади;
   - критерії результативності.

4. На основі порівняння запропонувати власну модель сучасної спортивно-масової роботи територіальної громади, яка враховує історичний досвід, але відповідає сучасним принципам добровільності, доступності, партнерства та орієнтації на соціальний результат.

5. Обґрунтувати, яким чином запропонована модель може сприяти не просто збільшенню кількості заходів, а зміні рухової поведінки населення, формуванню сталих звичок, соціальній інтеграції та зміцненню локальної спільноти.

Висновки

За результатами виконання ІДЗ студент повинен сформулювати 5–7 аргументованих висновків, у яких:

- визначити основні закономірності історичної трансформації спортивно-масової роботи;
- показати взаємозв'язок політичних, економічних і соціальних змін із розвитком масового спорту;
- визначити найбільш суттєві зміни організаційних форм;
- охарактеризувати еволюцію соціальних функцій спортивно-масової роботи;
- оцінити позитивні та проблемні аспекти переходу від централізованої до людиноцентричної моделі;
- обґрунтувати роль громадянського суспільства та територіальних громад у сучасній спортивно-масовій роботі;
- сформулювати 3–5 практичних рекомендацій для фахівців щодо врахування суспільного контексту під час проєктування сучасних спортивно-масових програм.

Філософський аспект висновків має розкривати зміну відповіді на питання «для чого суспільству потрібен спорт?»: від пріоритету державних, трудових, дисциплінарних та колективних завдань до акцентування здоров'я, свободи вибору, самореалізації, соціальної взаємодії та якості життя людини.

Форма виконання

Аналітично-дослідницька робота обсягом 10–12 сторінок, що містить:

1. титульний аркуш;
2. вступ;
3. теоретичний аналіз проблеми;
4. порівняльну таблицю історичних моделей;
5. результати аналізу практичного кейсу;
6. авторську модель сучасної спортивно-масової роботи;
7. висновки та практичні рекомендації;
8. список використаних джерел.

Обов'язкова вимога: робота повинна містити щонайменше одну порівняльну таблицю, одну авторську схему або модель та посилання на наукові й нормативні джерела. Простий хронологічний переказ історичних подій не відповідає дослідницькому рівню завдання. Це принципово, оскільки історію спортивно-масової роботи доцільно аналізувати як еволюцію суспільної відповіді на питання про місце фізичної активності людини в суспільстві.